

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici
Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran.
Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanih in po-
slanice) se zaračunijo po pogodbi; pri
kratkih oglasih z drobnimi črkami se
plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnina, reklamacije in inserate pre-
jema opravništvo, ulica Torrente 12.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Edinost.

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in
soboto ob 1 uri popoldne.

Cena za vse leto s prilogom 2 for., za
pol 2 for. 50 nov., za četrt leta 1 for.
75 nov. — **Edinost** brez priloga stane
za celo leto 6 for., za pol leta 3 for.,
za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posamezne številke se dobivajo pri oprav-
ništvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu
po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po
6 nov.

* * *

V edinstvi je moč.

Trstenjakova slavnost.

Prvi je pozdravil pri banketu g. Farsky, rojen Čeh, navzoče gospe in v obče jubilantove čestilce, zatem se je vzdignol jubilant sam ter napisl Nj. Veličanstvu cesarju. Gostje so stope zapeli cesarsko pesem. Druga napitnica pa je veljala gostom in deputacijam, zahvalil se je g. dr. Serenc in napisl v imenu vsega slovenskega naroda bivšemu svojemu profesorju na mariborskej gimnaziji in slovečemu učenjaku, vzornemu domoljubu in svetovnej celebrijeti. Ta zdravica je probudila neizmerno veselje. Jubilant se je zopet vsem gostom zahvalil, posebno pa še gg. dr. Hoiču, dr. Tavčaru, prof. Pleteršniku, dr. Vošnjaku i. dr. ter nazdravil konečno okr. glavarju. Finettiju in okr. sodniku dr. Fonu. Čas je mej govoril in petjem hitro minol in zbrali so se gostje na Lobejevem vrtu k ljudskej veselicu. Nastopil je gosp. dr. Ivan Tavčar ter primerjeval v duhovitem govoru žalostne nedkanje naše razmere z denašnjimi in posebno poudarjal zasluge Trstenjake, koji je bil mej prvimi pionirji na slovenskem duševnem polju ter probujal národnou zavest. Govor je probudil brezkončno navdušenje. — Ljudska veselica vršila se je prav izborna in smelo more se trditi, da Slovenjigradec enake še ni doživel. Proti večerju razšlo se je občinstvo po raznih gostilnah, kjer se je vsakdo zabaval po svojem ukusu. Nikjer ni bilo najmanjšega nereda. —

Slavljenec je prišlo mnogo jako laskavih pisem in brzojavk, iz mej katerih pričujemo v prve vrsti doslovno pismo vladike Strossmayerja. Glasi se tako le: Velečastni moj gospodine i vrli pisatelju!

Vi cete skoro doživeti 50godišnjicu svoga književnega poslovanja. Ja Vam na toj riedkoj sreči iz svega srdca čestitam. Vi ste u koliko se siečam, u mladosti svojih nježnih godin probavili u Zagrebu. Vi ste sa prvacima našima one dobe u prijateljstvu živeli i preporodu naše narodne prosvjete njekim načinom kumovali. Kad se Vi sad posle pol veka častnoga i slavnoga Vašega napora, na dobu Vaše prve mladosti obazrete, možebit će žalost obuzeti srdece Vaše jer nježni naši prvih budioca, pregalaca, a Vaših starih

prijatelja nije se dovio do one visine, na koju ga je prvočetni žar i zanos za prosvjetom i napredkom svoga naroda ovlastio. Mnogi njih tužno je propao, i u prahu se zemaljski, po kojem se plazi i gmiže, povratio. Nevolja je to velika; jer često put padom i propašču prvih zatočnika prosviete, sav se narodni pokret i napredak smete i zaustavi; ali, hvala Bogu, u istini i pravoj prosviti sama božja moč prebiva, kojoj nitko odoliči nemoe, za to često i često put biva, da kad se prvi zatočnici istine i pravde, kojoj bi i do samoga mučeništva vierni ostati morali, sami sebi i svojoj zadači iznevire, istina ipak i pravda za to se nezaustavlja, nego se vlastitom svojim silom sve više i više širi, kripi i novih zatočnika pridobiva. Kad jedan put narodu častna i odvažna poslie davnih tmin i svakojakih muka biela zora zarudi, neima sile na ovomu svetu, koja bi joj na put stala, da se do sjaja puludnevnog dana nerazvije. Vami medjutim, vrli moj prijatelju, na čast i slavu služi, što ste, položiv jednom u prvoj mladosti svojoj ruku na plug. Sebi samomu i zdravju Svomu do dan danas vierni ostali, neodmetnuv nigda više ruke od pluga Svoga. Tako se i pristoji svećeniku, kad se ujedno u svećenika narodne prosvjete i narodnoga prava obrati; jer svećenik snagu postojanosti i značajnosti danomice crpi iz onoga presvetoga otajstva, koje je milosrdje božje svemu svetu u viečiti izvor svakoga svečila i života, svake snage i kriposti pretvorilo. Slava Vam dakle još jedan put, i svim Vašim divnim drugovom i surodnikom, koji nikad neposrušuše, nego svedj i svedj na prvobitnoj svojoj visini ostadoše, ciealomu narodu, osobito pak mladosti našoj na viečiti uzor!

Vi ste, moj mili prijatelju, uvrek nekako voljeli u mjesto prve svoje mladosti, to jest u Zagreb se povratiti, i tu pri najglavnijemu ognjištu naše narodne prosvjete, makar u čednjem položaju, rad svoj prosvjetni nastaviti. Ja sam, koliko sam samo mogao o tomu nastojao, ali su svedjer okolnosti jače bile, nego volja i želja moja. Medjutim, prijatelju, sve jedno je, ma mi gdje god bili sve jedno ili višji i sjajniji položaj naš bio; jedno se od nas hoće, da ondje gdje nas je Bog postavio i u položaju u komu se nalazimo, zadaču svoju

dobro shvatimo i vierno izvršimo. Često i često put je znak nevrednosti i ništavosti što se ljudi i silom i milom do prvi mesta turaju. Prava kripost i darovitost uvek je čedna i umiljata i samo onomu blagoslovljenomu oku poznata, koje božje oko prosvetljuje. Bog medjutim ne sudi po vanjskih okolnosti, nego po duši i istini, za to se radniku i najčednjemu veli: Euge serve bone et fidelis, quia in pauclis fidelis fructus, super multa te constitum, intra in gaudium Domini Tui. Sveti ovaj po vanjštinu sudi ali hvala Bogu, u poviesti samoj kad sve ljudske zavesti i strastvenosti u hladni se grob pokopaju, tada prije ili poslije „božja“ prevlada. Vama, moj mili prijatelju, več danas na sva usta proriče se ono, što će jednom, nadamo se za cievo, Bog sam potvrditi i zapečatiti: O slugo dobrui i vierni, zasluga je tvoja velika, što si u malenom vieran i postojan ostao, uliez u slavu viečitu, koja će se i u zahvalnomu narodu tvomu dok je vieka i sveta odsievati! Vrli moj prijatelju! primite ovo nježnoliko rječi iskrene čestitke moje u ime bratske ljubavi, koja nas več odavno u jedno spaja i u ime zahvalnosti, koju Vam i sav narod, i svaki pojedinac, koji svoj narod iskreno ljubi, duguje.

U ostalom preporočujem se i na dalje Vašoj ljubavi i molitvi

Vaš prijatelj

J. J. Strossmayer,

biskup.

Djakovo, na dan Velike Gospojine 1887.

Naš napredok, naša zmaga.

Naši zapadni sosedji, Italjani in Nemci, imeli so prej in več priložnosti, izobraziti se v vedah in umetnostih, obrtništvu in trgovstvu. Zato zdaj zaničljivo gledajo na nas in trdijo, da mi nismo zmožni tacega napredka in razvoja. V tem nam pa krivico delajo. Slovani so istega arijanskega plemena z Romani in Germani, in ni najmanjšega povoda, odrekati jim iste duševne talente, isto nadarjenost.

Komaj je 50 let, kar so se Čehi predramili iz spanja in začeli na narodnej podlagi delovati za svoj vsestranski raz-

Ko se je tudi od matere poslovil, nato se domov.

Domov grede je šel mimo svojih hlapcev, ki so na polju delali; uže od daleč so ga videli ter govorili: „Ali vidite, kaj črne bukve veljajo, dva vola mu je vrag prinesel in pa denarja, da ga komaj seboj vleče, kdo kaj zna, pa zna.“

Ali Janez se ni menil niti za hlapce niti za to, kar o njem govore.

Dene vola v hlev, gre k materi in jej vse pove, tudi svoje ljubezni jej ne zataji. Mati ga malo posvari, vendar se potolaži, ko je Janez zagotovi, da je Tončka delavna in pridna, da postane dobra gospodinja.

VIII.

Minol je teden, Jerič pride po dogovoru sveto, ali Janez mu odgovori tako, kakor ga je Tončka naučila.

„Oj, ti presneti fantalin“, pravi Jerič ne dosti jezen, „zakaj si pa tako delal, saj bi ti bil vsejedno dal vola na upanje.“

„Veste oče,“ pravi na to Janez. „tega nisem bil gotov in vola sem na polju silno potreboval, zato pa sem tako delal in prosim prav ponižno odpuščenja.“

„No, bomo uže videli, ali si vreden mojega odpuščenja,“ reče Jerič.

K malu potem pristopi tudi Janezova mati ter se začne z Jeričem pogovarjati, razkaže mu gospodarstvo in vse posestvo.

Jerič je bil sila zadovoljen z oskrbovanjem in gospodarstvom Janezovim, tako da ga ni mogel prehvaliti; kajti vse je bilo

voj; in danes so tako izobraženi v vseh strokah, da jih moramo prištevati najbolj omikanim narodom Evrope. Tudi Slovenci in Hrvati hitro korakajo za njimi. Na Hrvatskem imajo, največ po skribi in poslovništvo slavnega rodoljuba vladike Strossmayerja, vsečilišče, akademijo umetnosti, galerijo slik, Matico itd. V duševnih naporih so nas Slovene uže prekosili.

Pri nas Slovenci pa se bolj demokratično omika širi počasi med maso naroda. Mnogo se je uže storilo, pa se več dela nam preostaja.

Brzo moramo napredovati, kajti v napredku je naša zmaga in svoboda; preko so sedom pokažemo, da smo jim dorasli v vsakem oziru, tem preje jih prisilimo, da nas in našo nezavisnost spoštujejo.

Za napredek v kmetijstvu bi lahko mnogo storila kmetijska šola v Grmu, ko bi bila bolje obiskovana. Kmet pač misli, da za poljedelca ni treba nobene šole, ampak le pridnih rok. Zato jim je treba razjasniti, kako kmetijstvo napreduje po drugih deželah, in kako se da z umnim kmetovanjem več pridelati. Potovalni učitelj ima najlepšo priliko, da kmetom to razloži.

V obrtništvu znamo to, kar smo od pradedov podedovali, ali pa kar smo se od priseljenih nemških rokodelcev naučili. Obrtne šole nemamo nobene; potrebna bi pa bila, da spoznajo učenci poleg praktičnega dela tudi teorijo, da zanesajo misli o prašanjih svoje stroke, in to premisljevanje je prvi pogoj napredka in iznajdeb.

Kupčijske šole tudi nemamo. Gotovo bi nam le koristila. Naj se naredi v Ljubljani ali v Trstu, mi sodimo, da bi našla dovoljno štivo učencev, kajti trgovci so bolj napreden živelj, kakor kmeti, oni vedo, katere vednosti so jim pri kupčiji potrebne, tudi so vsaj nekateri toliko premožni, da morejo pogrešati pri hiši delavno moč svojega sinka. Gotovo bi radi pošiljali svoje sinove v tako šolo, saj jih še srbski trgovci pošiljajo k Mahru v Ljubljano.

Na tej šoli bi se poleg strokovnih predmetov moral učiti nemščina, italijansčina in srbo-hrvaščina. Že zavolj teh potrebnih jezikov bi potem vsak trgovec svojega sina rad poslal na to šolo. Ako je

v najlepšem redu. Slednjič se vrneta zopet domov in Jerič je precej deklo vprašal, kje je Janez.

„Ali ne veste,“ reče dekla, „da na polji dela, njega ne najdete nikoli doma, razen opoludne in zvečer, kadar ni dela.“

To je Jeriču tudi dopadlo in želel si je tako bogatega in pridnega ženina. Ko pride Janez domov hiti Jerič k njemu, ter ga pohvali za tako pridnost in mu reče:

„Čuj, Janez, če hočeš imeti vola brez plačila in še lepo svoto denarja po vrhu, pa vzemi mojo hecer, ker vem, da bo pri tebi srečna, saj jo rad imaš in tudi ona tebe, srečen par bosta.“

Janez ni vedel, kaj bi od veselja odgovoril, ampak podal je molče roko svojemu tatu v znamenje zadovoljnosti in hvaležnosti. Ko se nekliko umiri, vpraša: „Kako pa veste, da me rada ima?“

„No saj mi je sama povedala, da ne vzame drugega ko tebe za mož,“ odgovori Jerič.

* * *
Čez tri tedne je bila poroka. Janez in Tončka, krasen par, zvezala sta se za večno ter sta vse svoje živenje srečno v zakonu preživela. Tudi Janezova mati, Jerič in njegova žena so bili veseli njih sreče ter so še vnuke na starost pestovali.

Janez pa je postal vrl mož ter držal se zvesto zagotovila, danega Tončki in onej noči pod oknom.

PODLISTEK.

Kako se je Janez Burja oženil.

Pripovedka.

VII.

(Konec.)

„Oh, deklica“, zdihiuje Janez, „ti mi ne daješ spanja, tvoja lepota me je očarala, jaz te ljubim!“

Tončka malo zarudi ter reče: „Saj to ni res, ti se le hliniš.“

„Ne, ne hlinim se,“ pravi Janez, „da bi le vedel, da me tudi ti tako srčno ljubiš, kakor jaz tebe, hotel bi precej prosišti pri očetu za tvojo roko. Veš da sem dovolj premožen in skrben gospodar; le povedi, če me imaš rada.“

„Da! moj Janez“, odgovori Tončka.

Janez pravi vesel: „Tako, ljuba moja Tončka, sedaj sem srečen, jaz te še letos vzamem, ali prosim te, poslušaj, ako me bodeš potlej še ljubila, ko ti povem skrivnost, ki me neznanško tlači.“

„Govori!“ dekla.

Sedaj začne jej Janez pripovedovati, da je on Kožar, ter je nalašč tako ravnal in se lagal, da bi vola dobil na upanje, ker ju nujno potrebuje, pa zdaj ne more pladati, ker vse je še na polju in nič predlagane, sicer ima denar v hranihlincu, ali noč ga vzeti, ker ga težko zopet nazaj spravi; tudi je razloži, da je izmišljeno vse, kar je o Kožarji govoril.

Tončka se začudi in reče:
„Kar je storjeno, to se ne da predružiti, za to pa te vse enako ljubim, pa zagotoviti mi moraš, da ne boš nikoli kaj tacega več počenjal, ker nočem, da bi govorili, ko bova poročena, da si rasposajenec, in da se boš ravnal po mojem naštetu, kateri je takle:“

Ti odženi zdaj vola domov in koče čez teden po denar pride, reci: Ali vas nisem pred Kožarjem svaril, da mu ni varno dati vol, Kožar sem pa jaz in denarja tudi zdaj nemam, da vam bi plačal, kakor sva se zmenila. Pisma tudi nemate, da bi me mogli tožiti, toraj morate biti zadovoljni, da vam sveto malo po malo spaščam. Oče bo moral biti s tem zadovoljen, ves jezen otide, jaz ga pa uže doma počasi omežim in predno četrt leta mine, bodeva poročena.“

Srčno rad jej Janez to zagotovi, saj je bilo njemu v korist.

Na to mu voši lahko noč in zapre okno. On tudi veselo na svoje ležišče greter do jutra sladko sanja.

Drugi dan zgodaj se poslovi od gospodarja ter mu tudi reče, da ljubi njevo hčer ter bi jo rad za ženo imel. Gospodar se namuzne ter reče: „Bomo že videli, kako se da to narediti!“

država ne ustanovi, naj jo pa Ljubljana na svoje stroške!

Bolj ko se strokovna vednost razširi med narodom, več ga bo tudi prešinjal podjetni duh. Z marljivostjo in podjetnostjo pa se zboljša blagostanje, in narod si pridobi spoštovanje pri sosedih, kajti "človek toliko velja, kolikor plača", pravi Prešeren.

Zastran napredka v znanostih in umetnostih mislimo tako-le: Slovenska veda si mora pridobiti lastno ognjišče v podobi slovenškega vseučilišča v Ljubljani. Tukaj se bodo gojile in od todi širile znanosti po slovenskih pokrajinh. Za umetnost pa je treba akademije. Za godbo uže imamo "Glasbeno Matico"; treba še slikarske in podobarske šole.

Ko bomo tako vsestransko napredovali, pridobimo si kmalo spoštovanje evropskih narodov. Ko bodo slišali o naših vsehih, bodo Nemci v Celovcu in Gradeu strmeči zjali in se čudili: "Tega od Slovencev nismo pričakovali". Med prostim ljudstvom pa se bo kmalo slišalo: "Vse boljše šole so vendar le v Ljubljani, Slovenci so vendar bolj prebrisani, kakor Nemci." Tako se prejšnjo zaničevanje spremeni v spoštovanje do Slovencev in naše ime postane častno med narodi.

V to Bog pomozi!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Naučno ministerstvo odbilo je prošnjo, da bi prevzela država v svojo upravo češko gimnazijo v Opavi. Udeležniki menijo, da je ta ukrep proti ustavnemu pravu, ter so se radi tega pritožili pri državnem sodišču.

Hrvatski sabor je imel 6 t. m. V. sejo. Predsednik M. Hrvat naznani, da je sod. stol Zagrebski vložil prošnjo, naj se mu dovoli sodnja preiskava proti poslancema Turkalju in dr. Franku. Na to je sabor izvolil 13 stalnih odsekov. V adresni odsek so bili izvoljeni: dr. Ambruš, Nikola Cernkovich, Lav. Itthinger, Mirko Josipović, Josip Miškatović, dr. V. Nikolić, Armin Pavić, dr. Fran Spevec, Ljudevit Vukotinović. Takoj po seji se je sestavil adresni odsek in izvolil predsednikom Vukotinovića, poročevalcem Jos. Miškatovića.

Vnanje dežele.

Bolgarsko proračanje. Iz Sredca, 6. septembra: Vlada je sklenola, upreti se vsacemu započetju, katero bi nasprotovalo narodnim interesom. — Vlada se pogaja z neko finančno trvdko v Budimpeštu zastran zajma 10 milijonov, da se dovršte železnice; ali teško bo dobiti denarja v sedanjih razmerah; kdo bode porok zanj? Koburžan ne more biti, ker od Turčije za kneza ni potrijen in nepripozan od velevlasti; začasna bolgarska vlada tudi ne more biti, ker prihodnja vlada lahko ovrže vse, kar je sedanja ukrenola. — Pripoveduje se, da Rusija hoče, da se do konca meseca oktobra bolgarsko proračanje reši, ako se to ne zgodi, zasede ona Bolgarijo. — Iz Carigrada se 3. t. m. piše v "Polit. Correspondence" med drugim, da turška vlada uže dalj časa pripravljeni okrožnici, zadevajoče bolgarsko proračanje, velevlastim ni poslala ter da vsa znamenja kažo, da je tudi ne pošije, ker hoče od sebe vsako odgovornost odvaliti. Ko je Rusija pripovedala, naj se pošije general Ernroth na Bolgarsko, zatrepeta je turška vlada, ker se je bala, da nekatere velevlasti s tem ne bodo zadovoljne; vendar pa se je tako vedla, da se ni vedelo, ali zadovoli rusku zahtevanju, ali željam nekaterih drugih velevlasti, zarad tega pa se je vsem zamerila. Turška vlada bi se najraje bolgarskega proračanja popolnoma odzirkala, in V tem ima prav, ker pravice, katere ima na Bolgarskem, te stojé le na papirju, v resnici pa nema nobene pravice i ne uživa od Bolgarije nobene koristi, pač pa nad mero preglavic, troškov i nevarnosti. Ker je ruski predlog spravil Turčijo v zadrgo, prišel je na pomoč knez Bismark, duševni oče berolinske pogodbe, ne ve se, ali iz lastne volje ali na prošnjo turške vlade; turški vladni krogi govore, da se je sam ponudil, da mej ruskim predlogom i nazori nekaterih drugih vlad doseže porazum. Govori se tukaj, da je knez Bismark turške vladi zagotovil, da nezadovoljne vlade spreobrne in Turki se zanašajo na njegove besede, vendar pa se doslej njegove besede niso spolnile.

Pri vsem tem pa tukaj vendar trepečejo; vsak je namreč prepričan, da se Bolgarija z orojjem ustavi ruskemu zahtevanju, ako bi ga tudi vse velevlasti odobrile, potem pa bi se bolgarsko proračanje

še mnogo bolj zapletlo i nastale bi velike nevarnosti. Turčija tedaj želi, naj vse pri starem ostane. Tri velevlasti se upirajo ruskemu predlogu, one so zoper vsako zunanje vtikanje v bolgarske zadeve. V prvej vrsti je Avstrijsko-ugarska, njo podpira angleška vlada, vendar pa se sama ne protivi Rusiji. O Italiji pa se trdi, da se določno ustavlja vsacemu zunanjemu vtikanju v bolgarske zadeve ter priporoča, naj velevlasti spoštujejo težje bolgarskega naroda. Italijanska vlada zahteva, naj se Koburžanu in Bolgarom dovoli, da sami vrede bolgarske zadeve. Sicer pa se v turških krogih misli, da Rusija ne želi zvesti Bolgarije in da tega ne storí, če tudi jo podpirati Nemčija in Francoska, ker bi to prav lahko vzbudilo splošno evropsko vojno.

Italijanski državni zbor je bil vsled kraljevega dekreta 7. t. m. zaprt. — V afriški vojni oddelek se je oglasilo dvakrat toliko prostovoljcev, kolikor jih treba. Temu se ni čuditi, mlada kri je vroča, nepremisljena, brez skušnje, hrepeni po časti i slavi, trpenja i pogube ne vidi, pa tudi slabu gmočno stanje in lakot je magnet, ki vleče Italijane v vročo Afriko, i slednjic v Italiji ne manjka tudi pustolovcev. Za taka in enaka podjetja je dandanes skoraj povsodnosti ljudi. Sredi meseca oktobra otide afriška vojska v Masavo.

Shodruske in nemškega cesarja preklicujejo nemški vladni časniki in tudi iz ruskih podučenih krogov se poroča, da jim o tem shodu nič ni znano.

A v s t r i j s k o - o g e r s k a carinska komisija je 6. t. m. začela na Dunaju zborovati, da določi vodila za avstrijsko-ugarske zastopnike pri pogodbenih razpravah z Italijo.

D O P I S I .

Dekan, dne 5. septembra. [Izv. dop.] Odgovor dopisniku "iz Dekan" v št. 70. cenzene Edinstvi. — Moj dopis se ne more imenovati se neopravičen. Pravite, da se nisem nadejal, da kdo odgovori mojemu dopisu — nasprotno! nadejal sem se prav gotovo, da se opravičite, da razjasnete, čemur niste prišli svirat pred razsvitljeno županijo — a nadejal se ni sem, da z odgovorom še bolj zabredete.

Tudi jaz priznavam, da je lepo in hvalevredno, da so se po nekojih vseh ustanovile godbe in da velja kakor o petju, tako tudi o njej: "Ptica brez perut je mrtva stvar, Kaj meni svet brez petja mar!" Tudi priznavam, da ne more nobeden zavdati ubozemu godcu, ako si prisluži nekoliko denarja za potrebo, prepotrebno nadaljnjo izobraženje v godbi; a to mi ne gre v glavo — ker mi pritrkuje v njej — kako morete zadobiti nadaljnjo izobraženje, ker nemate nikakoršnega vodje, da bi vas učil in vodil! Če meni pritrkuje v glavi, vam g. dopisnik se pa meša, kajti kako more godba obstajati in se nadalje izobraževati brez vodje? No, morda ste vsi godci sami vodje, da se vrstite: danes ti, jutri jaz i. t. d. Če pravite, da ga nemate, morda teda biti edino le-to.

Tudi lepo, čast! Tako bo, dá, tako: eden vleče sem, drugi tja, ta gor, oni dol; eden svira "Naprek", v istem času svira drugi "Nazaj", ta "Galopp" a uni "Ländler" in kadar boben prav močno zaročče, da se vsi sviralci prestrašijo, takrat — dovolj, mišmaš je v istem trenotku končan! Če prav "tuječ", vendar znani, tudi če ne bi v Edinstvi mi omenili, da nemate už dve leti godbenega vodje, a reči ste imeli: Zomerja — ali pa mislite, da ne more biti nobeden drug vodja nego on, in vendar sta bila v Dekani za njim dva: eden pri enej, drugi pri drugej polovici sviralcev. Če niste tega znali, gotovo ste vi še bolj tuj tuječ. Morda smatrate vi sedanjega vodja za kako čudno prikazen — fantazmo!

Po vašem "nepoznate razmere" so meni dobro poznate. Vam je li županija zapovedala, da morate imeti svojo "uniformo"? Te novosti, ki "prouzročijo obilo" troškov in kakoršnih se ne nahaja pri drugih domaćih godbah, sviralci so — sami izumeli, županija jih ni silila. Morda je godbi škoda, ker županija ne dovoli, da svira za ples cedar in kjer se jej ljubi? To je, se ve, za godec škoda — a županije dolžnost je skrbeti tudi za plesalce in njihove starše, ne pa samo za godce. Dá, celo preveč dovoljenja se daje; ples ni priporočljiv, ples je pohujšljiv za mladino, škodljiv za starše, ki morajo gotov denar za ples in godbo šteti. Ako bi županija podpirala ples, podpirala bi razne pohujšljivosti in hudobije. —

Da sem svoje menenje izrazil, da bi se vsaj cesarska himna intonirala pred razsvitljeno in z zastavami okrašeno županijo, je li mogoče trditi, da je to ostra in nepremisljena osooba? Še trdim in bom vedno trdil, da bi se to tam spodobil. Osobnosti na stran, g. dopisnik, poprijeti se je stvari: tam je občinski urad, tam bi imeli tisti dan intonirati cesarsko himno. Da bi se vas za plačilo najelo, prišli bi — čeprav vaše razmere ... tedaj sklep: Vaš čut do cesarja je veči v žepu (denar) ali v želodcu (vino), nego v srcu!

Tudi to je prazno, da ste druga leta prihajali brezplačno in na lastno škodo svirat omenjeni dan pred županijo. Lastna vaša škoda je bila ta, da ste tam brezplačno pili, a ne godli.

Nadalje pravite, da ste se zbrali na trgu med hišami poštenih in zvestih Avstrijev. Izrazivši se na ta način, lahko se to čitajoč misli, da tam na županiji in okoli nje in drugod po vsej vasi niso prav tako pošteni in zvesti Avstrije, kakor ondi.

Ako bi prišli tjá, pravite tudi, da bi ne bili radostno sprejeti, da vam je to znano iz gotovega vira. Tisti vaš gotovi vir je gotovo negotov, nezanesljiv ali obrekovalen. Čudno, da vam ni še kdo zabil v glavo, da se županija gotovo na vas posuje, ako bi tjá prišla.

G. dopisnik, povem vam odkritočeno, da mi časa za obrekovanje čisto nič ne ostaja, kajti jaz nisem obrekovalec. Časa imam pa, hvalo Bogu, dovolj, da se potegnem za pravico in da pošteno pobijem vaše neslane trditve. Svetujem vam tudi, da uporabite tisti čas, ki ga imate brezspečno zamuditi s takimi dopisi, rajši za kaj družega, kar potrebujete za svoje nadaljno izobraženje in obstoj. Stoj!

Iz Koprive na Krasu 3. septembra. [Izv. dop.] Kakšni časi so sedaj, vprašal je gosp. učitelj svojega učenca? Učenec odgovori: Slabi, pravijo naš oče doma.

Nič drugače tudi jaz ne morem reči: Pri nas na Krasu so zelo slabi časi, posebno pa letos. Kmet na polju vedno manj prideva, z davki pa je tem bolj preobložen. Kdo pa je slabim časom večji del uzrok? Nekaj zanemarjenje polja, ker se premalo obdeluje in gnoji. Mnogo pa nam škoduje tudi suša, katera skoraj vsako leto nas običe; posebno letos je provzročila mnogo škode, drevesa so posahnela, grozdje je dokaj drobno ostalo, ajdovo seme je čakalo skoraj mesec dni v zemlji, da ni kalilo. Toraj se ne moremo nadejati dobre letine za ajo in repo.

14. t. m. je bila strašna toča, da stari ljudje take ne pamtijo, trajala je le 30 sekund, pa pomnila je precej, še celo skoz šipe v stanovanja je prebila. Večji del je napravila škoda vinske trti.

Peronspere ni bilo letos opaziti, a žalibog, toča pa je že v drugo dokaj oklestila — Bog nas varuj hude ure!

Tu je neka žena skoraj gotovo zblaznila, obesila se je 25. m. m. proti večeru doma v kleti. Zapustila je četvero otrok še nedoraslih; bolezni je strašne prebila, in more biti jo je obupnost v slabe misli zapeljala.

Bog daj, da bi se redko kedaj tako prigodilo. — G.

V Podgori 5. septembra. [Izv. dop.] Bralno društvo, Pro patria, kaštoni 28. minolega meseca so se zbrali podgorški rodoljubi, da se pogovoré, kako naj se napravi narodno društvo. Za podlago so si vzeli pravila čepovanske politične Čitalnice, v začasni odbor so bili izvoljeni: župan in vsi marljivejši starešini.

Ljudstva se je zbral jako veliko, kar kaže, da se ono želi izobraževati v narodnem duhu. Začasnemu odboru je bilo naloženo, naj kakor hitro mogoče pripravi pravila in kar je potrebno ter odpošlje slav. namestništvu v potrjenje.

"Pro patria" je zbobnala 33 otrok skupaj, kakor "Corriere" piše, pa ne od 3 do 6 let, ampak od 3 do 11, ali celo 12 let, nekatere so vzelni iz domače šole, druge iz Gorice, sliši se, da celo iz 3. razreda otrokom so nakupili raznih igrač in celo obleko so jih zagotovili, da so jih lažje na svojo stran dobili. Nekega odpadnika sin je hodil od hiše, do hiše kder se mu je zdelo, da kaj opravi in tako so z velikim trudem skupaj zbobnali omenjeno število. Če se to pomisli na vse strani, vsakako je društvo "Pro patria" nekaj dobrega storilo v Podgori. Kdo ve, ali bi bil že letos otročji vrt slovenski začel svoje delovanje, če prav je že lani sl. županstvo na to mislilo? Ni podgorskega rojaka od najmanjšega do najstaršega, da ne bi govoril o laške šoli, o slovenskem vrtu in šoli, o narodnem društvu. Če prideš mej otrocke, slišiš o slovenskem vrtu govoriti, če prideš mej fante, slišiš govorico o narodnem društvu, če prideš mej možake, ne slišiš drugega, nego zakaj je ta ali oni dal svoje otrocke v laški vrt, zakaj se ta ali oni toliko briga za laško šolo, ki je le privandran slovenski odpadnik itd.; z eno besedo, "Pro patria" je dala povod, da se je v Podgori vse tako rekoč zaklelo proti laškemu nasilstvu, kar jasno spričuje ta le dogodbica:

1. t. m. pri zajuterku so bili kakor navadno skupaj delavci na stranskem dvořišču tovarne in se razgovarjali o otročjih vrtih, nekateri so bili zanje, nekateri pa proti, umeje se, da je vsak hotel imeti svoj prav. Pa najbolj se je upiral nek privandran slovenski Lah, ki je prišel pred malo leti v Podgoro iz bližnje vasi Pod-sabotino, piše se Giuseppe Drufuca in ta kot "kapo", je mislil da sme govoriti, kakor navadno proti slovenskej narodnosti, proti cerkvi in proti duhovnikom itd. To pa danes ni šlo tako gladko, ker je bila večina proti njemu. Zato srdit reče: Podgorci so vsi kaštoni, naredimo kakor kaštoni in eden izmej društva ga je nekaj našek našek nastrkal po kastronku.

Da tožba ni izostala, to se vé, tožil je vodstvu; ko je bila obravnavana, dokazale so priče, da je brez vse potrebe nastal preprič proti volji vodstva v narodnih zadevah, in da je omenjeni razdalil delavce z besedo kaštoni, niso se mogli gospodje zdržati smeha in šli so vsak svoj pot; s tem je bila tožba rešena.

Iz Brij pri Risenberku, 4. septembra. [Izv. dop.] (Občinske volitve.) Dne 29. in 31. m. m. so se vršile risenberške občinske volitve; kaj zanimivo smo opazovali živahnio agitacijo mej našimi sosedi na Brjeh, vsak volilec je hotel biti starešina, in na ta račun so naši brejski krčmarji več litrov vina potočili. No se ve, da kdo bode štelil par forintov, da tako na lep način dospe do one česti — v starešinstvo. Mož ne prša samega sebe, sem li sposoben za ta posel — poznam težnje svojih sosedov, svojih volilcev? Imam dovolj razuma in poguma, da jih budem zagovarjal in branil?! A kaj še, tega treba ni. Sedeti in molčati znam, in kader treba, tudi prikimati, kakor mnogi kateri — torej dovolj! — imam le lastnosti in sem lehkno starešina.

No, kdo je prav za prav odločil starešine v tretji volilni skupščini? Odgovor: Kraševci. — Ni res? No, in lehkno bi nas bilo tudi malo sram, ko bi se zvedelo, pa dobro, da vse lepo mej nami ostane. Na dan volitve popoldne prišlo jih je preko 30, ki imajo tu volilno pravico, oboroženi z bojnim škitom v podobi pooblila, in ti so nam dali pravo lekejico. — No, kaj hočemo? Na Brjeh se je res pilo na račun nekaj mladih gospodarjev, pa vse to ni pomagalo, "tú mure bet takú."

Zato nas je pa nekaj na Brjeh, ki s to volitvijo nismo popolnoma zadovoljni, vsled tega smo vložili nekak protest na visoko c. kr. namestništvo v Trstu, pa meni nekaj vznosnaj pravi, da od tam dobimo le "radiko" pod nos.

Zdaj imamo torej novo starešinstvo, in prva naloga mu je iz njega srede izvoliti župana. Kdo naj bode župan? Tu ne budem s prstom nanj kazal in naštaval, kake lastnosti naj ima, le toliko rečem: Župan naj bode pravičen, ne strankar, in naj ve, da tukaj ni inteligencija, ampak da smo brez izjeme kmetje, bolj ubogi nego bogati, vendar pa imamo vseh pet počutkov. — Zatorej želimo imeti tacega župana, ki bode prijazno z nami občeval.

Iz Celovca, 6. septembra 1887. — (Nujna beseda zastran slovenskih velikošolcev z Koroškega) — Na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem se lepo in redno mnogi slovenski inteligenca, ker vsako leto nekaj narodnih mladičev dovrši šole (srednje ali velike) in stopi v javno življenje. Ti izobraženci so potem k v s narodnega

tedaj v „Kärntner-Verein“, tam pa voda popolnem nemško mišljenje, in tako se čisto odtvijo svojemu narodu, tem ložej, ker so že iz Celovca in Beljaka prinesli že bolj nemški duh z seboj.

Slovenskim rodoljubom pokazal sem veliko rano na našem životu, in dokler se ta ne zaceli, tudi ne bo boljše na Koroškem. Praša se zdaj: kako pomagati? Posebnega društva menda ne bo treba; saj imamo družbo s.s. Cirila in Metoda. Le to izdatno podpirajmo, ona naj pa podpira uboge dijake in naj k očetovej hiši nazaj pokliče na polu zgubljene sbove!

Iz podjunske doline, 6. septembra 1887. — (Deško semenišče). — Hudo čutimo Koroški Slovenci pomanjanje narodne inteligence. Naši ubogi Slovenci le malo pošiljajo sinov v Celovške srednje šole, pa še tisti se v Celovcu nasrkojo nemškega duha in pridejo nazaj kot aposteljni germanstva ter srno želijo, da bi se mi brž ko mogoče ponemčili, kakor so se oni. Tak koroški janičar je Celjski dr. Glantschnigg (recte Klančnik); tak je tudi sedajni urednik ultranemškega časnika „Freie Stimmen“, g. Dobernik. Njegov oče je bil v Diekšah doma, njegov stari oče pa v Pokrčah; tudi mati je bila Slovenska. Živila pa sta roditelja v Celovcu, kjer je bil oče uradni sluga. Sinček, nekdajni germanski urednik, pa je v Celovcu zrasel kot trd Nemec, ker imajo Koroški Slovenci grdo navado, da se hitro ponemčijo, ko v mesto pridejo, in še z svojimi otroci potem nočejo slovenski govoriti. Takih janičarov je tukaj na stotine.

Vendar pa se v novejšem času na bolje obrača, in tudi dijake koroške prehinja že narodni duh.

Najbolj zvesti narodu ostanejo še tisti, ki se posvetijo duhovskemu stanu. Sedaj se kaže najlepša prilika, pomnožiti število slovenskih dijakov. Naš novi mil. g. knezoško hoče namreč razširiti deško semenišče. Dosedaj je imelo komaj 25 gojencev, po knezoškofem načrtu pa se jih bo sprejemalo 150 do 180. Že se je po vseh župnijskih prebral pastirski list, ki duhovnikom in vernikom živo priporoča, naj marljivo nabirajo doneske za to semenišče. Mil. g. knezoško sam bo stvar s svojimi sredstvi krepko podpiral, in ker je visoki gospod mož trdne volje, ni dvojni, da se stvar oživotvori. Na naših č. slovenskih duhovnikih je tedaj, da poiščemo takih dečkov in jim ogladijo pot v deško semenišče. Stariši tem rajši privolé, ker jim ne prizadene velikih troškov. Hrano in stanovanje dobivajo dečki v zavodu, le obleko bodo stariši kupovali in nekaj posestljne odeje. Bog daj, da bi se Slovenci te dobre poslužili v obilnej meri, in da bi nam ta zavod dober sad rodil!

Domače vesti.

Tiste č. gospode naročnike, kateri nam še naročino dolgujejo, prav lepo prosimo, da bi izvolili svoj dolg za naš list prej ko mogoče poravnati, ker list ne more izhajati, ako ne dobi podpore od naročnikov.

G. državni poslanec profesor Šuklje je v nedeljo v Višnjegori poročal o delovanju v državnem zboru. Volilec se je zbral obilno število; odobravali so njegov govor in mu izrekli popolno zaupanje.

Osobne vesti. G. dvorski sovetnik pl. Pichler se je v četrtek povratil v Trst ter prevzel vodstvo policijskega ravnateljstva.

Za doček angleškega vojnega brodovja so se uže začele priprave. Na velikem trgu prekopava celo truma težakov tlak ter vлага cevi za plin, kajti glavna slovesnost se bode tam vršila. Čudno je pa, da magistrat vse tako tajno dela ter niti programa ne objavi. Prav v enakih slučajih ima vsak državljan pravico zvedeti, kaj se bode vršilo, ker ne gre samo za čast Trsta temuč cele Avstrije.

Na tržaški državnej gimnaziji se bodo vpisavali učenci od 13. do 16. t. m. vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne, in od 3. do 5. ure popoldne. Sprejemne in ponavljajoče preskušnje se bodo vršile 16. in 17. t. m. V ponedeljek 19. t. m. ob osmih zjutraj se začne poduk.

Državna obrtna šola v Trstu. Kdaj se ta šola prične, to še ni določeno, ker se mestni magistrat ni pobrigal, če tudi je imel dosti časa, da bi šolsko poslopje bil o pravem času pripravljen, še se zida in prezidava. Vodstvo te šole tedaj ne more še določiti, kdaj se šola odpre, vendar pa je naznanilo, da od 12. t. m. počenši, vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne v svoji pisarnici via del Campanile št. 5, II. nad-

stropje, sprejema oglasitve in daje tudi pojasnila o obrtni šoli.

Ta c. k. obrtna šola bo imela te le oddeleke:

- A. Višjo obrtno šolo v 4 kurzih z oddelekoma za stavbe in mehaniko. V to šolo se sprejemajo učenci, ki so izvršili tri razrede realke, realne gimnazije, gimnazije, ali osem razredov meščanske šole. Po dovršenih štirih kurzih te strokovne šole imajo učenci pravico, podvreči se zrelostnej preskušnji, katere spričalo daje, kakor drugih srednjih šol, pravico do enoletne prostovoljne vojaške službe.
- B. Nižjo obrtno šolo v 5 semestrih, z oddelek za rezlarstvo, kiparstvo i olepsavalno slikarstvo. V to šolo se sprejemajo učenci, ki so izvršili ljudsko šolo, ter so primerno izvezbani v obrti, katerej se hočejo posvetiti.
- C. Šolo za vezenje in klinčkanje s programom, kateri je imela poprejšnja šola za risanje in obrt.
- D. Nedelsko in večerno šolo za pomočnike in učence (fante), vsako z enim pripravljalnim in posebnim kurzom za razne obrti.
- E. Večerno šolo v dveh kurzih v ta namen, da se učenci temeljitejo izobražijo.

Pri oglašanju učencev je treba z sabo prinesi potrebna spričala, posebno rojstveni list in zadnje šolsko spričalo.

Vpisavanje v večerne kurze, kakor tudi v šolo za vezenje in klinčkanje se pozneje s posebnim razglasom objavi.

Mi pristavljam: Ta razglas se je izdal v nemškem in italijanskem, ne pa v slovenskem jeziku, čeprav se nemški jezik v tej šoli ne bode rabil, pač pa po izreku naučnega ministra slovenski jezik, ako se dovolj Slovencev v to šolo oglasi. Živo tedaj opozarjam svoje rojake na to šolo ter jim priporočamo, naj pri vpisanih svojih otrok zahtevajo slovenski učni jezik. Tu ne gre le za izobraženje naše mladine, tu gre tudi za našo narodnost, za našo čast.

Mestna založna javlja, da se bodo v pondeljek 26. t. m. v društvenih prostorih (trg Sv. Katarine) začele na javnej dražbi prodajati vrednosti, ki so zapadle v 81. oddelku mestne založne na belih listkih. V tork in petek prodajajo se dragocenosti, v sredo in soboto ostale stvari. Kdor hoče zastavljene predmete še delj časa v založni pustiti, mora to vsaj do 24. sept. naznani svoje ime g. Andreju Šinigoju, gostilničarju v Dornbergu.

Vabilo k veselici, katero priredi narodno bralno društvo v Zagorji na Notranjskem v nedeljo dn. 11. septembra t. l. v novo dodelanih prostorih gosp. A. Domilja. — Vspored: 1. D. Jenko: „Naprej“, svira godba na lok. 2. Pozdrav gos. 3. F. S. Vilhar: „Domovini“, pojmoški zbor Zagorski. 4. A. Förster: „Njegani“, četverospev moški. 5. Fr. Gribič: „Bčelar“, četverospev ženski. 6. * „Slovjanske narodne pesni“, svira godba. 7. F. Prešeren: „Leonora“, deklamuje g. S. D. 8. B. Ipavč: „Danici“, za meš. zbor priredil g. F. Kete. Baritonsolo pojme g. D. Česnik. 9. F. S. Vilhar: „Zvezdi“, pojmoški zbor s tenorsolo. Solo pojme gosp. I. Potokar. 10. I. pl. Zajec: „Frankopanka“, pojmoški zbor. Šaljiva igra. — Po končanem vsporedu ples, pri katerem svira sekstet Ulrich. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: za ude 20 nov., neude 30 nov., družino 60 nov.; vstopnina k plesu za gospode 50 nov. Čisti dohodek pripade društvene blagajnici.

Tržaške novosti:

Okrajnim zdravnikom za Bazovico imenovan je začasno g. Dr. Szyr, ker se je odpovedal g. dr. Piccoli.

Nagla smrt. Včeraj zjutraj je zadel mrtvoud na ulici sv. Marka soprogoo nekega stražarja. Žena je obležala hipom mrtva.

Ogenj. V stanovanju gospe Viktorije Venier v I. nadstropju hiše št. 3 ulice Scussa vnela se je sinoč steklenica spirita. Posoda se je razpolila in hipom je stala celo kuhinja v plamenu. Vendar so domaćini ogenj zadušili, predno je prihitela požarna bramba. Škoda iznaša kakih 30 for.

L' Indipendent se si je brusil v včerajni številki jezik o zemljiščnih knjigah, radi cesar je bil zaplenjen. Čudno, da nekatere ljudi niti škoda ne izuči.

Sodnisko. Antonija Sobin, omožena in mati 3 otrok, dobila je včeraj radi tativine 6 tednov ječe. Ukradla je namreč na železnici nekej gospoj raznih dragocenosti.

Iz sv. Križa na Primorju nam pišejo: Bilo je 31. avgusta, ko so bili križanski ribiči na lovnu, da si živeža pridobě. Vlovali so ta dan majhno število rib; kakor po navadi, prišlo je ljudstvo pomagat h kraju potegnot vlak in kadar so blizu kraja potegnoli, videli so znano ribo, katera nikoli ni škodovala ljudem, imenuje se polpa. Prejel jo je z roko Luka Tence kakor pomagač; pri tej priložnosti prijela ga je za roko, da je ni bilo mogoče odpraviti, strašno ga je vgriznola, da je mož roka otekla in je strah sprejetel vsacega,

videčega to strašno roko. Ni mogoče zdravnika dobiti, kateri bi mogel temu možu pomagati.

Iz Opatije nam pišejo, da pride neki čez nekaj dni princ Louis Napoleon Bonaparte, drugi sin princa Jerome (takozvanega Plon-Plon) v našo Nizzo. Spremlja ga 10 oseb. Prince ostane najmanj 14 dni v Opatiji.

Vabilo k veselici s plesom, katero priredi Pevska društvo „Hajdrih“ na Prosek 18. Septembra 1887. v dvorani gostilne „Lukša“. Vspored: 1. Pozdrav predsednik. 2. Hajdrih: Na boj (moški zbor). 3. Stritar: Ljudmila (deklamuje g. Nadliškova). 4. Hajdrih: Slabo sveča je brišla. (moški četverospev). 5. Nedved: Oblakom (moški zbor). 6. Hajdrih: Na strazi (zbor z bariton solo). 7. Pol vina pol vode. Šaljiva igra v jednem dejanju. 8. Eisenhut: V naravi (šaljiva polka, pojmoški zbor). Po besedi ples, pri katerem svira orkester. Čisti dohodek je namenjen vstanovnej zalogi društva. Začetek točno ob 6 in pol zvečer. Ustopnina k besedi 20 kr. k plesu 1 gl. za gospode.

Vabilo k pevskej produkciji, katero priredi cecilijsko društvo goriške nadškofije v Dornbergu dne 15. septembra 1887. 1. Ob 9 in pol zjutraj bo v farnej cerkvi slovensa sv. maša, pri katerej bodo peli Dornberški, Prvaški in Rifenberški pevci: a) Introitus: Salve sancta parens, koral se spremiščanjem orgelj. b) Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus in Benedictus iz Missa tertia ad quatuor voces pares, zložil Jos. Renner se spremiščanjem orgelj. c) Graduale: Benedicta et venerabilis es četveroglasno, zl. A. Förster. d) Offertorium: Beata es, četveroglasno zl. D. Fajgelj. e) Agnus Dei iz A. Försterjeve maše in honor. s. Jacobi. f) Communio: Beata viscera, koral. 2. Po misi zborovanje z govorom. 3. Opoludne skupni obed v A. Šinigojevih prostorih. 4. Ob 2. polpopludne litanije z blagoslovom. Pele se bodo: Lavretanske litanije za moški zbor zl. D. Fajgelj op. 22 in Tantum Ergo zl. Karol Santner. 5. Po blagoslovu prosta zabava na vrtu g. A. Šinigoja. — Kdor se hoče udeležiti skupnega obeda, kar vsem deležnikom zaradi semanja, ki bo oni dan v Dornbergu. svetujemo, naj vsaj do 14. sept. naznani svoje ime g. Andreju Šinigoju, gostilničarju v Dornbergu.

Vabilo k veselici, katero priredi narodno bralno društvo v Zagorji na Notranjskem v nedeljo dn. 11. septembra t. l. v novo dodelanih prostorih gosp. A. Domilja. — Vspored: 1. D. Jenko: „Naprej“, svira godba na lok. 2. Pozdrav gos. 3. F. S. Vilhar: „Domovini“, pojmoški zbor Zagorski. 4. A. Förster: „Njegani“, četverospev moški. 5. Fr. Gribič: „Bčelar“, četverospev ženski. 6. * „Slovjanske narodne pesni“, svira godba. 7. F. Prešeren: „Leonora“, deklamuje g. S. D. 8. B. Ipavč: „Danici“, za meš. zbor priredil g. F. Kete. Baritonsolo pojme g. D. Česnik. 9. F. S. Vilhar: „Zvezdi“, pojmoški zbor s tenorsolo. Solo pojme gosp. I. Potokar. 10. I. pl. Zajec: „Frankopanka“, pojmoški zbor. Šaljiva igra. — Po končanem vsporedu ples, pri katerem svira sekstet Ulrich. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: za ude 20 nov., neude 30 nov., družino 60 nov.; vstopnina k plesu za gospode 50 nov. Čisti dohodek pripade društvene blagajnici.

Poskušnja iz državnega računovodstva bodo v Gradiču dne 29. t. m. Kdor hoče delati, oglesi naj se pismeno do 25. septembra pri prvomestniku dotične izpravevalne komisije, g. Antonu vitezu Burgerji, c. kr. finančnemu nadsovetniku v pokolu v Gradiču. V prošnji naj ob enem navede, kako si je pridobil znanje državnega računovodstva.

Poskušnja iz državnega računovodstva bodo v Gradiču dne 29. t. m. Kdor hoče delati, oglesi naj se pismeno do 25. septembra pri prvomestniku dotične izpravevalne komisije, g. Antonu vitezu Burgerji, c. kr. finančnemu nadsovetniku v pokolu v Gradiču. V prošnji naj ob enem navede, kako si je pridobil znanje državnega računovodstva.

Razne vesti. Grozna nesreča. V mestu Exeter na Angleškem je zadnjo nedeljo pogorelo gledališče. Ogenj je nastal med predstavo ter se tako naglo razširil, da je 119 osob zgorelo.

Nagib zakonske ločitve. V Novem Yorku v Ameriki je neka gospa vložila pravdo proti svojemu možu, da se nju zakon razveljavlji. Navedla je te le uzroke za ločitev: 1. da je ona kratkovidna, torej ni mogla pred poroko spoznati, kakšen je njen mož in je še le potem zapazila, da ima bradavico na nosu; 2. ker mož ponosi smrči, da ona ne more spati, in 3. ker bi rada vzela drugega moža. Odvetnik je zagotovlja, da doseže ločitev.

Slavnoznanji govornik P. Roh iz Jezusove družbe popotoval je nekoč z železnico. Neki nesramno-predreni baran-

tavski popotnik ga zasmehuje. Naposled vpraša jezuita, če je že slišal, da obesijo v Parizu vselej z jezuitom tudi enega osla. Zasramovan pater prijazno odgovori: „Tedaj se pa Bogu zahvaliva oba, da nisva v Parizu“. Zaničljivec odrven, kakor bi ga bil blisk obšinil, smeh sopotnik pa zagromi zasramovalcu tako polnoglasno, da predznež ni vedel, kam bi se skril.

Katalog. Opozorujemo čest. naše čitatelje na ravno izšel ilustrovani katalog za jesen in zimo 1887-8 dobro poznate tvrdke Kammer & Fischer na Dunaju VII., Richtergasse 11. Ta zapisnik prijavlja vse novosti mode, konfekcije in enakih potrebščin. — Naj si tedaj č. čitatelji naroči ta zapisnik, kajti dobe ga z uoreci vred zastonj in franko. Tudi prevzame ta tvrdka razne druge naročbe, koje ne spadajo prav v lastno stroko ter jih izvršuje vestno in točno.

Tržno poročilo.

Kava. Cene zopat rastejo, ker je mnogo razprodaj. Prodano je: 1000 vreč Rio po f. 108–124; 1500 Santos po f. 108–120; 1000 Java po f. 116–123; 300 Manila po f. 108–121 vsaki kvintal. — V skladniščih je še 69.700 kvintalov razne vrsti. — Pripeljalo se je od 2–8. t. m. 2400 vreč iz Bahie, 600 iz B. net-k, 400 Ard iz Adena in 600 iz raznih k. ajev. — Opazujemo še, da so na severnih skladniščih ostale celo teden cene stalne.

Sladkor. Nobene spremembe. Prodalo se je 6000 mtc. zmljetega avstrijskega po f. 18–25 – 20.50. Novo pripeljano samo 2500 kv. zmljetega —

Paper. Cene rastejo, ker ga ni več v zalogi in ker nekaj č sa novega ne bode. V Londonu so cena še višja ter se bode gotovo še bolj podražili. Prodano 600 vreč Singapore po f. 98–101. — Bombaž. Brez kupcije. Žite malo, cene iste. — Sadje. Limoni in pomeranče so ceneji, ker manjka naročb. Prav tako je z mandlij malo kupcije. Rožiči, fige in ostale vrsti se tudi drže. — Olje. Se skoraj nič ne kupuje Namizno se je prodajalo na drobno in se draži, (f. 52–68 vsaki kvintal). Levante v sodih po f. 37; bombažno ameriško po f. 34.75–38 vs. kv.

Fzolj malo. V zalogi 140 kvint.

<p

ŠALJIVI KOLEDAR za leto 1888.

Slavnemu p. n. občinstvu nazniamo, da izide proti koncu meseca novembra t. l. v našej tiskarni slovenski šaljivi koledar z jaks bogato vsebino in mnogobrojnimi primernimi slikami. Pri sestavljanju istega pa se nismo obzirali samo na zabavno, ampak tudi na praktično gradivo.

Šaljivi koledar tedaj ne prinaša samo humoresk, pesnic in smešnic itd., objavlja tudi vozne rede železnice, parobrodot, razne tarife, potrebne skrižaljke i. dr.

Šaljivi koledar bode obsegal okolo 150 strani in stane samo

40 SOLDOV,

po pošti 45.

Ker se ta koledar ima vse leto pri roki, torej je tako prikladen za raznovrstna naznanila, katera se po ceni sprejemajo.

Sejem v Tominu

za živino, poljske pridelke, gospodarsko in kmetijsko orodje, štacunsko blago itd., bode na sv. Matevža dan

21. septembra

in na sv. Jurja dan

23. aprila

vsako leto.

V Tominu, 4. septembra 1887.

3—1

Županstvo.

Pekarija i tovarnica

sladkarij, osladjenega sadja i konzerv, tort, krokant, finega peciva i biskotov; 1—6 tudi veliko skladišče

vin i likérov

domaćih i ptujih

udove Josipa Samokez.

Tudi se izvršujejo vsakovrstne naročbe pri ženitovanjih i pri krstnih pojedinah.

TRST ulica Dogana

Priporoča se slavnemu občinstvu

Karolina udova Samokez.

ŽELODČEVA ESENCA

lekarja Piccolija v Ljubljani

ne omogoči ozdravitev samo premožnemu, marveč tudi najubornejšemu bolniku. Polnoma pravici v čast imenoval jo je neki visokocastiti gosod duhovnik »pravo roko Božjo«, ker polaja v ozdravlju najhujše bolečine in najnevarnejši bolezni, ter odstrani, ako se rabi pravočasno, velike neadeže in prihrani tako marsikom veliko bede in soza.

Izdelovatelj pošilja jo v zaboječkih po 12 steklenic po 1 gld. 36 po poštnem povzetju. Poštino trpo p. t. naročnika.

V steklenicah po 15 nč. se prodaja v lekarnah: Biasoletto, Foraboschi, pl. Leitenburg, Liprandi, Pozzetti, Praxmarer, Prendini, Ravanini, Rovis, Saraval, za magistratom, Serravalle, Udvocih in Zanetti in v večjem delu lekarn na Stajerskem, Koroškem, Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. 37—50

Marijaceljske želodečne kapijice. izvrstno deluječe zdravilo pri vseh bolezni na želodec. Neprecenljive dobrote je posebno vpliv njih pri notočnosti, slabosti želodeca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliku, želodečnem kataru, gorečico (rzave) pri preobilnej produkciji slin, rumenici blvanju in gnuisu glavobolu, (ako boli iz želodeca) krč v želodecu, zabasanji, preobilnosti jedi in pičaj v želodecu, proti glistam, bolezni na vranici in jetrih in tudi proti zlati žili ali himoroidam. Cena steklenici je z nakazom vred samo 35 nov. Glavni zalog ima lekar ničar „k angelju varhu“. 53—56

Dr. Brady Kremsier Morava

V Trstu jih pa dobite pri lekarničarju I. Seravallu blizu starega sv. Antona

Elegantna soba

s pohištvtom, z posebnim vhodom v II. nadstropju nove zgradbe, v živahnej ulici, daje se v najem. — Pobližje pri upravnistvu „Edinost“.

A. Bonné
krojač,

CORSO ŠT. 4 II. nadstropje, nad uredništvo lista „Il Piccolo“.)

Izdeluje vsakovrstne fine,cene obleke po najmodernejšem kroju. Preporočuje se torej sl. občinstvu za naročbe. 6—8

Ni nič boljšega!

za ohrano i pospeševanje rastilas, kakor po Nj. e. kr. ap. Vel. cesarju Fran-Josipu I. avstrijskemu itd. po e. kr. posebnemu privilegiju odličena

rodbinska pomada

za jakost lasi, 30—27 koja, rabeč jo redno, na golih krajih goste lasé prouzroči; sivi in rudeči lasje postanejo temni; krepi kožo, kjer rastejo lasje; odstrani grinto v malo dneh; je proti izpadanju las; podeli lasem naravno svitlost; jih kdri in ne osivijo do visoke starosti. Velika posoda z napoto porabe v več jezikih stane z pošto f. 1.50 a. vr. Glavna zaloga ena gros z prodajo na malo je pri

A. J. FIALA,
vlastnik e. kr. privilegija. Wien, IX, Nussdorferstrasse 59, kamor se ima poslati pisma. Jako fina vonjava, elegantna oblika. Naročila iz pokrajin proti gotovem denaru ali poštnem povzetju. Prodajalcem izdaten popust. Prosimo, da se zahteva izrečeno: Familien-Kraft-Pomade.

Dobiva se v vseh knjižarnah 13. nakladi, ravno izašla medic. svetovalca

Dr. MÜLLER-JA

najnovejše delo o slabosti, oslabelih živceh o nastopih mladostnih pregrškov itd.

Pošilja se tajno za 60 nv. v poš. markah

KAROL KREIKENBAUM

Braunschweig. 30—52

KLINIKA za spolne in želodčeve bolesti, nastope okuženja i oslabanja možke slabosti, polucije, žgečo vodo, močenje postelje, puščanje krvi, zabiljevede, in za vse bolezni mehurja, droba in živec. Tudi pismeno po najnovejšem znanstvenem postopanju z neškodljivim sredstvi. 27—55—104

C. Streetzel,
specjalni zdravnik Lindau am Bodensee

Ljubljanski Zvon.

Gld. 4.60.

Gld. 2.30. -- Gld. 1.15.

Proti hemoroidam!

Kdo hoče čuvati svoje zdravje, naj rabi

prave

MENIŠKE KROGLJICE

(Pillole dei Frati.)

kri čisteče ni proti hemoroidam,

koje izdeluje P. Fonda

Farmaceutica v Piranu

Prepotrebne za vsega, kateri trpi na hemoroidah, zabasanju, brezčestnosti, glavoboji, ter sploh veliko sedi, one čistijo kri in dober vspeh potrujujo zasebna in zdravniška sproščevala, koja so pritožena z podukom za uporabo vsakej škatljici v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku.

Prodajajo se po 20 nv. škatljice v vseh lekarnah Trsta, Reke, kakor tudi Istre, Dalmacije, Goriškega in Trenta. 26—52

— Ako se exhalacija dalje rabi, se naduha ne povrne več. Zoper šutici in naduhi je plinova exhalacija izkušeno, izvrstno sredstvo.

Prof. Dr. Dujardin Beaumetz: «Celo pri afoničnem grlu, poškodovanemu po tuberkulozi, so se v 2—3 tednih zacetile otekline dasiravno ja bila uže polovica pljuč razdejanj.

Dr. M. Langhlin voda bolnice v Filadelfiji je vporabil plinovo exhalacijo pri 30. bolnikih, koji so bili uže v najzadnjem stanju tuberkuloze in vi so popolnoma ozdravili.

Vsaki dan pa se množje zdravnika voroča s orečnim ozdravljenjem, ter je razen navadenih spričeval še mnogo drugih od slavnih profesorjev. Tudi v c. k. javni bolniči na Dunaju se vporabljuje stroj za plinovo exhalacijo. — Imamo mnogo spričeval

vseki pripravili za pripravljenje pliva in z popisom za vporavo za zdravnike, ter ga

more rabiti tudi vsak bolnik sam pri

Dr. KARLU ALTMANN, Wien VII., Mariahilferstrasse N. 80/A

ter stane gl. 8.30 z omotom proti gotovem novcu ali provzetju. — Ozdravljenje ni niti

težavno, niti ovira vsakdanji posel.

J. SIRK

Androna Gusion št. 2 v Trstu
priporoča veliko zalogu sadja vsake vrste
najboljših plemen na drobno in debelo. —
Prevzame vsako pošiljatev na dželo, ka-
tera se izvrši točno in solidno. 100 66

BRNSKO sukno in volneni izdelki

Kdo se hoče oblačiti po šegi i cenó, naj
piše po uzorec na Tuch-Fabriks-Lager

Friedrich Brunner Ž. Brünn.

Op. Jako bogati uzoreci za gg. krojače
nefrankirani; kar se komu nedopade, se zamenja. 5—18

Denar dobé zasebniki in časniki
tudi na deželi od 300 gld.
naprej od 1—10 let; tudi proti povratu
v malih obrokih. Naslov: F. Gurre, Credit-
Geschäft, Graz. 13-25

PRI JULIJ GRIMM-U
dežnikar, Barriera Vecchia 18
je zelo bogata zaloga solnčnikov za go-
spe, za jako nizke cene. — Solnčniki
za gospode od 90 novč. naprej.

Mali dežnikar za otroke od 25 novč.
naprej. Zaloga dežnikov iz svile, satina,
volne in bombaža. Sprejemajo se popravki
za jako nizke cene. 6—104

Assicurazioni generali.

v Trstu
(duštvo, ustanovljeno leta 1831)

To društvo je ražtegnalo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje stekla — zavarovanje proti toči — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva
dne 31. decembra 1884. f. 31,490.875.88

Premije za poterjati v naslednjih letih
1 21,006.641.33
Glavnica za zavarovanje življenja
do 31. decembra 1884. f. 83,174.457.98

Plačana povračila:
a) v letu 1884 f. 8,637.596.18
b) od začetka društva do 31. decembra 1884. f. 178,423.338.51

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vse natančnejša pojasnila se dobē v Trstu u uradu društva. Via della Stazione v lastnici. 34—36

Želodečne bolezni ozdravi brzo in posvema

JERUZALEMSKI BALZAM

edini in nedosegljivi želodčni pišči

Da si človek izvoli pravi lek proti želodčnim bolezniom, pač ni tako lehkog, posebno dandanes, ko v trgovini prodajajo vsakovrstni enake leke.

Edini Jeruzalemski balzam si je zagotovil valed svoje priprave sestave, odločno oživljajoče in želodčne živec hitro krepčalne moči pravice prednosti nad vsemi dosedaj v tej stroki poznanimi zdravili, kar dokazuje tudi se vsakim dneviom več pružanja po njemu. Ta balzam bogat na delavnih sredinah kineško robarebare, katera korenika je poznana zaradi njenega ugodnega učinka na prebavljene in želodčne, je zanesljivo sredstvo proti težavam v želodcu odvisnim od slabega prebavljanja; zato pa ga vsi strokovnjaki in zvezenci priporočajo proti neješnosti, zabasanju, smrdljivim sapi, gnijusu, riganju, bacanju, proti hemoroidalnem trpljenju, zlatencu in vsakej bolezni v črevesju.

Steklenica z navodom vred stane 30 novcev. 1—15

GLAVNO SKLADISČE U LEKARNI

G. B. PONTONI

v GORICI.

Skladisča v Trstu v lekarji Marku

Rarasi in G. B. Roviš, na Reki v lekarni al Redentore, v. Gmeiner, v Korminu v lekarni A. Franzoni, v Tominu v lekarni E. Palison. 1—25

Konzervator oblek za gospo

Edini svoje vrste.

Ozdravljenje plučnih bolezni

Tuberkuloze, (sušice, jetiko), naduhe, zapre sapo), kroničnega bromhialinega katara itd po plinovi

EXHALACIJI

(po rektalnej injekciji).

Najneverjetnejši, skoraj nedosegljivi idejal zdravnikov je z ovim postopanjem polnomna dosegzen! Ob osupljivih, nepogrešivih vaspodih govore najjasnejše sledenja besedami,